

Received: August 8, 2021

Revised: June 30, 2024

Accepted: June 30, 2024

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
Administration According to Good Governance Principles of Bang Phae Sub-district
Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province

ศิราณี ฉิมอ่อง (Siranee Chimong)¹

รัฐบุรุษ คัมทรัพย์ (Rattaburut Khumsap)²

E-mail: bawornthepjan@outlook.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี และเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ การศึกษาวิจัยนี้เป็น การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนในเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัด ราชบุรี จำนวน 368 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน และการทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการ ของเชฟเฟ

ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .439) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลัก ความสำเร็จ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .532) รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .483) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .591) ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .542) ด้าน หลักความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .591) และด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .556)

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

(Student in Master of Public Administration Program, Siam Technology College)

² หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

(Master of Public Administration Program, Siam Technology College)

ส่วนผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักคุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ การบริหารงาน หลักธรรมาภิบาล เทศบาลตำบลบางแพ

Abstract

The purpose of this research was to study the administration according to good governance of Bang Phae Subdistrict Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province. and compare the administration according to the good governance of Bang Phae Subdistrict Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province, classified by gender, age, educational level, occupation and income. This research was quantitative research. The population used in this research was 368 people in Bang Phae Sub-District Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province. The statistics used for data analysis were frequency distribution, percentage, standard deviation. And t test and one-way analysis of variance and compare each pair with the chef's method.

The study found that the overall governance according to good governance principles of Bang Phae Subdistrict Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province had a high level ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .439). The transparency principle had the highest average ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .532), followed by the morality principle ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .483), participation principle ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = .591), rule of law principle ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .542), accountability principle ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .591), and value for money principle ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .556). The comparison results of governance according to good governance principles in Bang Phae Subdistrict Municipality, Bang Phae District, Ratchaburi Province, classified by personal characteristics, found that people with different genders and incomes had no overall difference in their opinions on governance according to good governance principles. People

of different ages had no overall difference in their opinions on governance. When considering each aspect, it was found that the morality principle and transparency principle differed significantly at the .05 statistical level.

Keywords: Administration, Good Governance Principles, Bang Phae Sub-district Municipality

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานเทศบาลตำบล จึงเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานพัฒนา เป็นองค์กรที่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลักที่สำคัญในการพัฒนาที่จะแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในระดับตำบล ตลอดจนกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตื่นตัว และได้มีส่วนร่วมการพัฒนาในด้านต่าง ๆ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ความสามารถในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรดำเนินงานพัฒนาในท้องถิ่นนั้นประสบผลสำเร็จแตกต่างกันออกไป โดยยึดหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรมหลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่าแล้ว เป็นที่เข้าใจกันโดยทั่วไปว่า ถ้าระบบการบริหารมีความยุติธรรม โปร่งใสตรวจสอบได้ และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน นอกจากจะทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพ ยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กร สามารถนำไปสู่ความโปร่งใสในองค์การบริหารส่วนตำบลและลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ผ่านมาลงได้ (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2559) เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งที่ใช้ในประเทศไทย ปัจจุบัน การปกครองรูปแบบเทศบาลเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นดำเนินการปกครองตนเองตามระบอบประชาธิปไตย เกิดขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยเริ่มจากการจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ.116 (พ.ศ. 2440) โดยมีพระราชกำหนดสุขาภิบาลรมือสองชายกรุงเทพฯ ร.ศ. 116 ในส่วนภูมิภาค มีการตราพระราชบัญญัติจัดการสุขาภิบาลท่าฉลอม ร.ศ. 124 (พ.ศ. 2448) ขึ้นมีวิวัฒนาการเรื่อยมา จนถึงปี พ.ศ. 2475 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้มีการกระจายอำนาจการปกครองที่สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

โดยมีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2476 โดยมีการตราพระราชบัญญัติจัดระเบียบเทศบาล พ.ศ. 2476 มีการยกฐานะสุขาภิบาลขึ้นเป็นเทศบาลหลายแห่ง ต่อมาได้มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงยกเลิกกฎหมายเกี่ยวกับเทศบาลหลายครั้ง จนในที่สุดได้มีการตราพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ยกเลิกพระราชบัญญัติเดิม ทั้งหมดขณะนี้ยังมีผลบังคับใช้ซึ่งมีการแก้ไขครั้งสุดท้าย โดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2543 ในปัจจุบันเทศบาลทั่วประเทศมีจำนวนประมาณสองพันแห่ง (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

4 กรกฎาคม พ.ศ. 2532 กระทรวงมหาดไทยได้มีการประกาศ กำหนดให้ 24 เมษายน เป็นวันเทศบาลการปกครองท้องถิ่นได้เริ่มต้นมาเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว แต่การปกครองท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นรูปใด ก็ยังไม่เข้มแข็งพอแต่พอจะเป็นหลักได้บ้างก็คือการปกครองท้องถิ่นรูปแบบของกรุงเทพมหานครและเทศบาลเท่านั้น ซึ่งรัฐบาลหลายรัฐบาลได้พยายามที่จะพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมกับประเทศไทยอยู่หลายครั้ง โดยมีการทดลองรูปแบบเมืองพัทยาแต่ก็ไม่ได้ผลเท่าที่ควร จึงกลับมาดำเนินการในรูปแบบเทศบาล โดยให้เมืองพัทยบริหารตามรูปแบบของเทศบาลนคร ในปัจจุบันนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้สามารถรวมการปกครองท้องถิ่นในจังหวัดให้เป็นท้องถิ่นขนาดใหญ่ทั้งจังหวัดได้ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2550)

“มาตรา 78 รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อมให้ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น” (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558)

“บางแพ” ในอดีตก่อนจะเป็นหมู่บ้าน บริเวณท้องที่นี้เคยเป็นที่ลุ่มจืดชืดชายทะเลเต็มไปด้วยป่าพง ป่ารก มีผู้อาศัยน้อย ถึงฤดูกาลน้ำหลากชาวบ้านจะพากันไปตัดไม้แล้วนำมาผูกเป็นแพ ล่องลงมาตามคลอง ตาคดและคลองธรรมชาติ เพื่อออกไปค้าขายทางทะเล การเดินทางจะต้องนำแพไม้มาจอดพักค้างแรมเป็นจำนวนมากเป็นประจำ และเมื่อมีผู้คนมาตั้งบ้านเรือนกันมากขึ้น จึงพากันเรียกชื่อหมู่บ้านแห่งนี้ว่า “บ้านบางแพ” และมีหมู่บ้านหลายๆหมู่บ้านรวมกันจัดตั้งเป็นตำบล เรียกว่า ตำบลบางแพ ส่วนตำบลวังเย็น แต่ก่อนที่จะได้ชื่อว่าตำบลวังเย็นนั้น ได้มีประวัติว่ามีเจ้าเมืองอยู่ท่านหนึ่ง ได้พาภรรยามาอยู่ด้วย 3 คน และได้สร้างวัดให้ภรรยาคนละ 1 วัด โดยภรรยาคนแรกได้สร้างวัดให้ชื่อว่า วัดหลวง ภรรยาคนที่ 2 ได้สร้างวัดให้ชื่อว่า วัดกลาง ภรรยาคนที่ 3 ได้สร้างวัดให้ชื่อว่า วัดบางแพใต้ และที่หน้าวัดกลางได้มีแม่น้ำสายใหญ่ กว้าง ลึก และเย็นมากไหลผ่าน มีน้ำตลอดทั้งปีไม่มีการแห้งขอด ชาวบ้านจึงเรียกบริเวณที่กว้างและลึกนี้ว่า วัง ประกอบกับน้ำเย็นมาก จึงเรียกว่า วังเย็น จึงใช้เป็นชื่อของตำบลจนถึงปัจจุบัน (เทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี, 2563)

ต่อมาได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2499 ประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลบางแพ และภายหลังตำบลวังเย็น ซึ่งอยู่ติดต่อกับบางแพมีความเจริญมากขึ้น จึงได้มีการรวมตำบลวังเย็นกับตำบลบางแพไว้ด้วยกัน และขยายเป็นเขตสุขาภิบาลบางแพ เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2515 ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 89 ตอนที่ 133 ลงวันที่ 5 กันยายน 2515 และในช่วงต่อมา ได้มีพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 (ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 9ก. ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542) ยกฐานะสุขาภิบาลทุกแห่งทั่วประเทศไทย เป็นเทศบาลตำบล ตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง สอดคล้องตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 จึงทำให้สุขาภิบาลบางแพได้รับการเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบล

บางแพ นับตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 เป็นต้นมา และเรียกชื่อเป็นชื่อสุขาภิบาลเดิม (เทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี, 2563)

ดังจะเห็นว่า จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ เพื่อนำผลการทำวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลสำหรับผู้บริหาร ผู้ที่เกี่ยวข้อง และนำไปวางแผนกำหนดนโยบายการบริหารในด้านต่าง ๆ ภายในองค์กรให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาลและสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีแก่องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

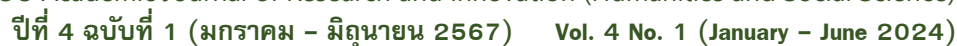
การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 คือ หลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งประกอบด้วยหลักสำคัญ 6 ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

วิธีการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ของประชาชนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย 6 หลัก ได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม เรียนนายกเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีเพื่อขออนุญาตเข้าทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี

2. ขอความร่วมมือจากประชาชนผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปที่มีสิทธิ์เลือกตั้งของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำนวน 368 คน

3. ผู้ศึกษาไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง เพื่อมิให้เกิดความคลาดเคลื่อน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ซึ่งแบบสอบถามต้องกลับมาครบถ้วนทุกฉบับ

4. นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งใช้สถิติในการนำเสนอข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสมมุติฐาน ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage)

2. วิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามเพศ โดยใช้ค่า t-test
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยใช้ค่า F-test

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 63.86 และเป็นเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.14 มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 36.96 รองลงมาคืออายุ 41-50 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.89 ไม่เกิน 30 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 25.82 และอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.33 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 47.83 รองลงมาคือ มัธยมศึกษา/ปวช./ปวส./อนุปริญญา จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 29.89 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.28 อาชีพพนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 35.87 รองลงมา คือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 28.53 อาชีพเกษตรกร จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และอาชีพข้าราชการ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 75.0 รองลงมาคือ ปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 ระดับการศึกษาประถมศึกษา จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

2.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลจัดให้มีช่องทางในการร้องทุกข์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่าง ๆ และเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ดำเนินการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เทศบาลมีการชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ

2.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร สมาชิก และพนักงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต ถือมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา บุคลากรในเทศบาล ยึดหลักคุณธรรมที่ดีในการประพฤติปฏิบัติงาน และผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน มีมนุษยสัมพันธ์

มีความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่ของเทศบาล ดำเนินงานอย่างมืออาชีพ

2.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาล ดำเนินงานโดยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เทศบาล มีการทำงานอย่าง ตรงไปตรงมา และเทศบาลมีการเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้เกี่ยวข้อง ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารงานมุ่ง ประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเป็นหลัก

2.4 หลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เปิดโอกาสให้ ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา รองลงมาคือ เทศบาล ให้จัดให้ประชาชนในเขตมีส่วนร่วม บริจาคทรัพย์/วัสดุ/แรงงาน และเทศบาล ให้จัดให้ประชาชนในเขตมีส่วนร่วมเป็นกรรมการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ เทศบาล ให้จัดให้ประชาชนในเขตมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน/โครงการ

2.5 หลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาล ดำเนินงานสนองต่อความต้องการของสมาชิกในองค์กร และประชาชนในเขตเทศบาล มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ เทศบาล มีการดำเนินงานตรงตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ และเทศบาลแก้ไขข้อผิดพลาดทันทีโดย ไม่นโยนความรับผิดชอบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ประชาชนในเทศบาล มีความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของ ตน

2.6 ด้านหลักความคุ้มค่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เทศบาลมีการจัด อาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ จัดได้มีความเหมาะสมสง่างามและมีความทันสมัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ บุคลากรในเทศบาลตำบล ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และเทศบาลสามารถ ให้บริการที่ดีต่อผู้มารับบริการ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เทศบาล ดำเนินงานด้วยความประหยัด

3. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่ แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลัก คุณธรรม และด้านหลักความโปร่งใส แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่ แตกต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล บางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน อาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผู้ศึกษาอภิปรายผลดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ยึดหลักความถูกต้องเป็นธรรม มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม มีความตระหนักในหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคง ยั่งยืน และมีเสถียรภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุณชาติ จุลละนันท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเทศบาลตำบล ปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการบริหารจัดการสูงสุดคือ หลักนิติธรรม รองลงมาคือ หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลต่ำที่สุดคือ หลักความคุ้มค่า

1.1 ด้านหลักนิติธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลจัดให้มีช่องทางในการร้องทุกข์ และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อบังคับต่างๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุณชาติ จุลละนันท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเทศบาลตำบลปากชม อำเภอปากชม จังหวัดเลย มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก หลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านหลักคุณธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหาร สมาชิกและพนักงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต ถ้อยมั่นในศีลธรรม และจริยธรรม และบุคลากรในเทศบาลยึดหลักคุณธรรมที่ดีในการประพฤติปฏิบัติงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก ด้านหลักคุณธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลยา วรสวัสดิ์

(2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลดำเนินงานโดยปราศจากการทุจริตคอร์รัปชัน และเทศบาลมีการทำงานอย่างตรงไปตรงมา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก ด้านหลักคุณธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของดลยา วรสวัสดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก

1.4 หลักการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็นในการแก้ปัญหา และเทศบาลให้จัดให้ประชาชนในเขตมีส่วนร่วมบริจาคทรัพย์/วัสดุ/แรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ หลักการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูณชาติ จุลละนันท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปากชม อำเภopakham จังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเทศบาลตำบลปากชม อำเภopakham จังหวัดเลย มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก หลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

1.5 หลักความรับผิดชอบ โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลดำเนินงานสนองตอบต่อความต้องการของสมาชิกในองค์กร และประชาชนในเขตเทศบาลและเทศบาลมีการดำเนินงานตรงตามวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ หลักความรับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภูณชาติ จุลละนันท์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปากชม อำเภopakham จังหวัดเลย ผลการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเทศบาลตำบลปากชม อำเภopakham จังหวัดเลย มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก หลักความรับผิดชอบอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าเทศบาลมีการจัดอาคารสถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ จัดได้มีความเหมาะสมสง่างามและมีความทันสมัย และบุคลากรในเทศบาลตำบล ตระหนักถึงการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร อุดรทิพย์ (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยสรุปได้ว่า บุคลากรเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก ด้านหลักคุณธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดลยา วรสวัสดิ์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลคลองสาม อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ด้านหลักความคุ้มค่าอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และรายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษา และอายุ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล และประชาชนมองว่าการบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพเป็นธรรมยังไม่ทั่วถึงทุกชุมชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรทัย ใจแก้ว (2560) ศึกษาเรื่องการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ข้าราชการที่มีเพศและระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและเป็นรายด้านทุกด้านเห็นว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน ส่วนข้าราชการที่มีระดับการปฏิบัติงานต่างกัน เห็นว่าการปฏิบัติ 2 ด้านคือ ด้านหลักการมีส่วนร่วม และหลักความรับผิดชอบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และข้าราชการที่มีอายุราชการต่างกันเห็นว่าการปฏิบัติโดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านหลักความคุ้มค่า ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

ในการศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะในการวิจัยดังนี้

1.1 ด้านหลักนิติธรรม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เทศบาลมีการชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลควรมีการกระจายอำนาจอย่างทั่วถึง เช่น การออกข้อบัญญัติ โดยคำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของประชาชน และมีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบโดยทั่วถึง และมีนโยบายรณรงค์ให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดถือหลักนิติธรรม

1.2 ด้านหลักคุณธรรม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เจ้าหน้าที่ของเทศบาลดำเนินงานอย่างมืออาชีพ ดังนั้น ผู้บริหาร สมาชิกและพนักงานจะต้องปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพอยู่ในศีลธรรม ยึดหลักความถูกต้อง กระทำตนเป็นตัวอย่างที่ดีในสังคมมีความซื่อสัตย์สุจริตถ้อยคำมั่นในศีลธรรมและจริยธรรม

1.3 ด้านหลักความโปร่งใส ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การบริหารงานมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเป็นหลัก ดังนั้น เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชน และพนักงานติดตามตรวจสอบแผนงาน/โครงการต่างๆ และการใช้งบประมาณได้ โดยให้ประชาชนได้เข้ามาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการต่างๆ เพื่อมุ่งประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนเป็นหลัก

1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เทศบาลให้จัดให้ประชาชนในเขตมีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน/โครงการ ดังนั้น เทศบาลควรให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการประชุมวางแผน/โครงการ และร่วมจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ ร่วมเป็นผู้ตรวจสอบ และร่วมเป็นผู้ประเมินผลการดำเนินงาน

1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ประชาชนในเทศบาล มีความสำนึกในสิทธิและหน้าที่ของตน ดังนั้น เทศบาลควรจัดให้มีบริการสาธารณะอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึงทุกชุมชนและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานใส่ใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นและพร้อมที่จะแก้ไข

1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า ในรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ เทศบาล ดำเนินงานด้วยความประหยัด ดังนั้น ผู้บริหารเทศบาลและพนักงานควรดำเนินงานด้วยความประหยัดโดยยึดหลักประโยชน์สูงสุดแก่องค์กรและชุมชน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผลที่ได้จากการศึกษาพนักงานเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีสามารถนำไปปรับปรุงการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ควรมีการศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบล บางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ผลที่ได้จากการศึกษาเทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรีสามารถนำข้อเสนอแนะของประชาชนไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดทำแผนในปีต่อไปได้

บรรณานุกรม

- กฤษชาติ จุลละนันท์. (2562). *การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลปากชม อำเภอบางแพ จังหวัดเลย*. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัย ปทุมธานี, ปทุมธานี.
- โกวิท พวงงาม. (2550). *การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ บพิธการพิมพ์.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2559). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: พิมพ์ศรีรุ่งเรืองเซ็นเตอร์.
- เทศบาลตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี. (2563). *ข้อมูลทั่วไป*. สืบค้นเมื่อ 6 มกราคม 2564.
<https://bangphae.go.th/public/>
- ดลยา วรสวัสดิ์. (2560). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบล คลองสาม อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี*. (สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยปทุมธานี, ปทุมธานี.
- นิภาพร อุดรทิพย์. (2561). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลในเขตอำเภอมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร, กำแพงเพชร.
- อรรถ ใจแก้ว. (2560). *การศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา*. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สาขาวิชานโยบายสาธารณะ บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.